

Seminář č. II. – Právní pojmy a jejich výklad

Zadání příkladů:

I. Prostudujte si příspěvek F. Melzera o metodologickém významu jazykového výkladu a nauky o třech oblastech pojmu a připravte si do diskuse odpovědi na následující otázky:

- 1) Jak se liší právní komunikace od běžné komunikace v jazykovém společenství?
- 2) Jakou úlohu hraje jazykový výklad ve fungování práva a v právním myšlení?
- 3) V čem spočívá problém neurčitosti právního jazyka?
- 4) Jak metodologie tradičně vymezuje tzv. tři oblasti pojmu?
- 5) Jaký je podle názoru autora rozdíl mezi výkladem a dotvářením práva?
- 6) Vysvětlete doktrínu *lex clara est, resp. clara non sunt interpretanda*.

II. Prostudujte si usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, sp. zn. 8 Tdo 657/2011 a promyslete si odpovědi na tyto otázky

- 1) Jakými pojmovými znaky je definována skutková podstata týrání zvířat podle § 302 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku ?
- 2) Jakým způsobem postupoval Nejvyšší soud při výkladu pojmového znaku „týrání zvířete“ a „veřejně“? Popište tuto výkladovou úvahu a pokuste se pojmenovat principy, jimiž se řídí.
- 3) Jakým způsobem Nejvyšší soud interpretoval pojem větší počet zvířat a které výkladové metody přitom užil? Charakterizujte tento pojem a zamyslete se nad možnými interpretačními přístupy.

III. Prostudujte si náleží Ústavního soudu ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. Pl.ÚS 24/04 o zrušení § 3a zákona o vnitrozemské plavbě a přemýšlejte o následujících problémech:

- 1) Charakterizujte pojem veřejný zájem.
- 2) Může zákonodárce stanovit, co je či není ve veřejném zájmu?
- 3) Může být Parlament orgánem aplikace práva (tzn. aplikačním orgánem)?
- 4) Může zákonodárce při své činnosti provést vážení kolidujících zájmů místo orgánů aplikace práva?

IV. Prostudujte si rozsudek SDEU C-528/15 ve věci Al Chodor, v němž byla posuzována předběžná otázka Nejvyššího správního soudu k výkladu pojmu vážné nebezpečí útěku a přemýšlejte o následujících otázkách:

- 1) Musí být právní pojem vždy legálně vymezen tzv. legální definicí?
- 2) Jakými metodami SDEU vyložil pojem „právní předpisy“ užitý v čl. 2 písm. n) nařízení Dublin III? Lze tento závěr zobecnit pro jakýkoliv právní řád členského státu EU?

- 3) Jaké principy SDEU pojmenoval jako klíčové k uchopení problému výkladu pojmu „nebezpečí útěku“? Co je to „kvalita zákona“?
- 4) Testujte závěr SDEU o neaplikovatelnosti čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III ve vztahu k ostatním výkladovým zásadám.
- 5) Na jakých argumentech byste založili závěr o možnosti aplikace předmětného ustanovení při nedostatečnosti vnitrostátní právní úpravy?
- 6) Diskutujte nad vhodností či dostatečností současné platné a účinné definice tzv. vážného nebezpečí útěku obsažené v ustanovení § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů.
- 7) Jaké zásady výkladu je třeba uplatnit ve vztahu k pojmům evropského práva a jak tomu bylo v předmětné věci?